

Ubi sunt

Fa uns dies llegia un article de Jordi Sardans, publicat ja fa anys, on posava en qüestió la galeria de manresans il·lustres per ser una galeria de personatges reaccionaris escollits pel seu perfil ideològic. Coincideixo amb ell que la vida d'algunes d'aquestes persones dista molt de ser modèlica (el capellà trabucaire Canonge Muntanyà, o el carlí Maurici Carrió, per exemple), i en tot cas molts són personatges mítics enaltits no tant pel que van fer, sinó pel que signifiquen en la mitologia heroica fomentada per una historiografia conservadora. Personatges amb olor de resclosit, consolidats per mossèn Gasol, cronista de la ciutat durant dècades (que no desdiria si se l'incorporés a l'esmentada galeria). Per això ens podem fer la pregunta: on són aquelles persones, en la memòria reconstruïda, que, gràcies al seu talent, o el seu esforç, van ajudar a transformar la ciutat i mereixerien un lloc preferent en la memòria local?

A l'edat mitjana hi ha unes persones cabdals per al nostre *paisatge* actual, que es diuen Berenguer de Montagut i Guillem Catà. El darrer, va ser l'enginyer que va dissenyar el canal de la Séquia (que, com a mínim, és recordat pel nom d'un institut de secundària). Montagut va ser l'arquitecte de les esglésies de la Seu i del Carme, i del Pont Nou, i es faria cèlebre amb la construcció de la catedral de Mallorca i de Santa Maria del Mar. Cap dels dos va néixer a Manresa (des de quan això és el que importa en la història del fets?), però van contribuir que Manresa fos una ciutat molt rellevant per a la Catalunya que liderava la Mediterrània. Que Montagut posi nom a un carrer discretet, travesser de l'Arquitecte Gaudí, no és important en si mateix. Però sí que és un símptoma que la ciutat no privilegia prou el talent o l'excel·lència en la seva memòria. En el seu moment, en una ciutat medieval, una classe dirigent que tenia una idea de ciutat clara i ambiciosa va triar els millors per construir el futur. La memòria ens fa de mirall per poder concebre el futur. I estaria bé que aquest futur estigués a l'alçada del talent i l'empenta dels que van construir la ciutat gòtica que encara en determina el paisatge urbà.